

PARLAMENT EWROPEW

2009 - 2014

Dokument ta' sessjoni

A7-0045/2011

2.3.2011

***

RAKKOMANDAZZJONI

dwar l-abbozz ta' Deċiżjoni tal-Kunsill u tar-rappreżentanti tal-Gvernijiet tal-Istati Membri tal-Unjoni Ewropea, mlaqqgħin fil-Kunsill dwar il-konklużjoni tal-Ftehim dwar it-Trasport bl-Ajru bejn il-Komunità Ewropea u l-Istati Membri tagħha, minn naħha waħda, u l-Kanada, min-naħha l-oħra
(15380/2010 – C7-0386/2010 – 2009/0018(NLE))

Kumitat għat-Trasport u t-Turiżmu

Rapporteur: Silvia-Adriana Ħicău

Tifsira tas-simboli użati

- * Proċedura ta' konsultazzjoni
- *** Proċedura ta' approvazzjoni
- ***I Proċedura leġiżlattiva ordinarja (l-ewwel qari)
- ***II Proċedura leġiżlattiva ordinarja (it-tieni qari)
- ***III Proċedura leġiżlattiva ordinarja (it-tielet qari)

(It-tip ta' proċedura jiddependi mill-baži legali proposta mill-abbozz ta' att.)

WERREJ

Paġna

ABBOZZ TA' RIŽOLUZZJONI LEĞIŽLATTIVA TAL-PARLAMENT EWROPEW	5
NOTA SPJEGATTIVA	6
RIŽULTAT TAL-VOTAZZJONI FINALI FIL-KUMITAT	10

ABBOZZ TA' RIŽOLUZZJONI LEGIŽLATTIVA TAL-PARLAMENT EWROPEW

dwar l-abbozz ta' Deciżjoni tal-Kunsill u tar-rappreżentanti tal-Gvernijiet tal-Istati Membri tal-Unjoni Ewropea, mlaqqghin fil-Kunsill dwar il-konklużjoni tal-Ftehim dwar it-Trasport bl-Ajru bejn il-Komunità Ewropea u l-Istati Membri tagħha, minn naha wahda, u l-Kanada, min-naha l-ohra
(15380/2010 – C7-0386/2010 – 2009/0018(NLE))

(Approvazzjoni)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-abbozz ta' Deciżjoni tal-Kunsill u tar-Rappreżentanti tal-Gvernijiet tal-Istati Membri mlaqqghin fil-Kunsill (15380/2010),
- wara li kkunsidra l-abbozz ta' Ftehim dwar it-Trasport bl-Ajru bejn il-Komunità Ewropea u l-Istati Membri tagħha, u l-Kanada (08303/10/2009),
- wara li kkunsidra t-talba għall-approvazzjoni preżentata mill-Kunsill skont l-Artikolu 100(2), l-Artikolu 218(6), it-tieni subparagrafu, punt (a)(v), u l-Artikolu 218(8), l-ewwel subparagrafu, tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (C7-0386/2010),
- wara li kkunsidra l-Artikoli 81 u 90(8) u tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- wara li kkunsidra r-rakkmandazzjoni tal-Kumitat għat-Trasport u t-Turiżmu (A7-0045/2011),
  1. Jagħti l-approvazzjoni tiegħu għall-konklużjoni tal-ftehim;
  2. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill, lill-Kummissjoni u lill-gvernijiet u l-parlamenti tal-Istati Membri u tal-Kanada.

NOTA SPJEGATTIVA

Introduzzjoni

It-Trattat ta' Lisbona, li dahal fis-sehh fl-1 ta' Dicembru 2009, estenda ċ-ċirkostanzi li fihom l-approvazzjoni tal-Parlament kienet meħtiega għall-konklużjoni ta' ftehim internazzjonali. Il-ftehimiet fis-settur tal-ajru jaqgħu taħt din il-kategorija minħabba li jkopru kamp fejn tapplika l-proċedura leġiżlattiva ordinarja¹. Qabel dan, fī ftehimiet bħal dawn, il-Parlament kien jiġi biss ikkonsultat.

Għalkemm l-UE u l-Kanada għandhom rabtiet ekonomiċi u politiċi li jmorru lura fiż-żmien, qabel il-Ftehim attwali, l-avjazzjoni kienet suggetta għal ftehimiet bilaterali ma' 19 mill-Istati Membri tal-UE. Hafna minn dawn il-ftehimiet kienu restrittivi u ma kinux joffru aċċess shiħ għas-swieq rispettivi. F'Novembru 2002 il-Qorti tal-Ġustizzja Ewropea ddeċidiet li certi dispozizzjonijiet f'dawn il-ftehimiet bilaterali kienu inkompatibbli mad-dritt Komunitarju. Għaldaqstant, f'Ottubru 2007 l-Kunsill ta mandat lill-Kummissjoni biex tinnegozoja ftehim komprezziv dwar l-avjazzjoni li jieħu post il-ftehimiet bilaterali eżistenti. F'dik is-sena kien hemm 9 miljun passiġġier li vvjaġġaw bejn l-UE u l-Kanada.

Il-mandat għan-negożjati stabbilixxa l-objettiv li tkun stabbilita Żona Miftuħha tal-Avjazzjoni (Open Aviation Area - OAA) bejn l-UE u l-Kanada. Dan għandu joħloq suq waħdieni għat-trasport bl-ajru fejn l-investiment ikun jista' jiċċaqlaq liberament u fejn il-linji tal-ajru Ewropej u Kanadiżi jkunu jistgħu jipprovd servizzi tal-ajru mingħajr l-ebda restrizzjoni, inkluż fis-swieq nazzjonali taż-żewġ partijiet. It-twettiq shiħ tal-mandat ikun jirrikjedi tibdil leġiżlattiv sinifikanti fil-Kanada, b'mod partikolari biex jitneħħew ir-restrizzjoni legali eżistenti fuq is-sjieda barranja u l-kontroll barrani tal-linji tal-ajru Kanadiżi u l-kabotagg. Minħabba dan, il-mandatt kien jirrikonoxxi b'mod espliċitu l-possibbiltà li jiġi implementat ftehim f'diversi fażijiet. Matul in-negożjati, l-UE aċċettat li l-ftuħ shiħ għall-investiment ma jistax jinkiseb mill-bidu, iż-żda jista' jiddahħal gradwalment f'fażijiet differenti matul perjodu ta' tranżizzjoni.

Il-Ftehim dwar it-Trasport bl-Ajru bejn l-UE u l-Kanada kien ġie inizzjalat fit-30 ta' Novembru 2008, kien ġie approvat mis-samit UE-Kanada fis-6 ta' Mejju 2009 u ffirmat fis-17-18 ta' Dicembru 2009. L-UE u l-Kanada mnegożjaw ukoll ftehim dwar is-sikurezza tal-ajru. Dan huwa s-suġġett ta' rakkmandazzjoni separata (A7-0298/2010).

Il-kontenut tal-Ftehim

Il-Ftehim jinkludi d-dħul gradwali ta' drittijiet ta' traffiku u ta' opportunitajiet ta' investiment, kif ukoll kooperazzjoni komprezziva f'għadd ta' kwistjonijiet li jinkludu s-sikurezza, is-sigurtà, kwistjonijiet soċjali, l-interessi tal-konsumaturi, l-ambjent, il-ġestjoni tat-traffiku tal-ajru, l-ghajnejha mill-istat u l-kompetizzjoni. Il-linji tal-ajru kollha tal-UE jkunu jistgħu joperaw titjiriet diretti lejn il-Kanada minn kwalunkwe post fl-Ewropa. Il-Ftehim inehhi r-

¹ Artikolu 218(6)(a)(v) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea.

restrizzjonijiet kollha fuq rotot, prezziijiet jew fuq in-numru ta' titjiriet fil-ġimġha bejn il-Kanada u l-UE. Il-linji tal-ajru se jkunu fil-libertà li jagħmlu arranġamenti kummerċjali, bħal ftehimiet ta' code-sharing, li huma importanti għal-linji tal-ajru li jservu numru kbir ta' destinazzjonijiet, u li jistabilixxu t-tariffi tagħhom skont il-liġi tal-kompetizzjoni.

Il-Ftehim fih dispożizzjonijiet għall-ftuħ tas-suq fuq diversi stadji li jkun marbut mal-ghoti, miż-żewġ naħat, ta' libertajiet akbar għall-investiment:

L-ewwel faži tapplika meta s-sjieda barranija tal-linji tal-ajru tkun limitata għal 25 fil-mija, kif kien il-każ meta n-negozjati dwar il-ftehim tlestell. Il-linji tal-ajru jkollhom il-libertà assoluta li joperaw servizzi diretti bejn kwalunkwe post fl-Ewropa u kwalunkwe post fil-Kanada. Ma jibqax ikun hemm limiti fuq l-ghadd ta' linji tal-ajru li jtiru bejn l-UE u l-Kanada u lanqas fuq l-ghadd ta' servizzi mħaddma minn linja tal-ajru. Il-linji tal-ajru li jgħorr merkanzija jkollhom id-dritt li jkomplu t-titjira tagħhom lejn pajjiżi terzi.

It-tieni faži tibda hekk kif il-Kanada tkun ħadet il-passi meħtieġa li jippermettu lill-investituri Ewropej jkunu sidien ta' 49% tal-ishma bi dritt tal-vot ta' linja tal-ajru Kanadiża. Dan ifisser li certi drittijiet addizzjonali, inkluż id-dritt li l-operaturi tal-merkanzija jipprovd servizzi lejn pajjiżi terzi mill-parti l-oħra mingħajr ma jikkollegaw mal-punt ta' origini tagħhom (l-hekk imsejha "drittijiet tas-7 libertà) ikunu disponibbli. Fil-fatt, il-Kanada introduciet din il-possibilità f'Marzu tal-2009.

It-tielet faži tibda meta ż-żewġ naħat jippermettu lill-investituri li jwaqqfu u jikkontrollaw linji tal-ajru ġodda fis-swieq ta' xulxin. Imbagħad il-linji tal-ajru jkunu jistgħu jkommplu bit-titjira tagħhom lejn pajjiżi terzi.

Ir-raba' hija l-ahħar stadju fejn jinkisbu d-drittijiet shah biex linja topera bejn iż-żewġ swieq, fi ħdanhom, u lil hinn minnhom, inkluż bejn punti fit-territorju tal-parti l-oħra (kabotaġġ). Din tinkiseb ladarba ż-żewġ naħat iwettqu l-passi biex jippermettu s-sjieda u l-kontroll shah tal-linji tal-ajru tagħhom minn cittadini tal-parti l-oħra.

Iż-żewġ naħat qablu li jikkooperaw mill-qrib sabiex inaqqsu l-effetti tal-avjazzjoni fuq it-tibdin fil-klima. Fil-qasam tas-sikurezza u s-sigurtà, il-ftehim jaħseb għal rikonoxximent reċiproku tal-istandardi u tas-sigurtà "one-stop" (jigħiġi li l-passiġġieri, l-bagħali u l-merkanzija fuq tranżitu jkunu eżentati minn miżuri ta' sigurtà addizzjonali). Hemm ukoll dispożizzjonijiet specifici biex jittejjeb l-interess tal-konsumaturi, inkluż impenn li jitwettqu konsultazzjonijiet, bil-ħsieb li kemm huwa possibbli jinkisbu approċċi kompatibbli, fi kwistjonijiet bħall-kumpens għall-passiġġieri li ma jithallew x Jimbarkaw, miżuri ta' aċċessibilità u rimborsi lill-passiġġieri. It-test jipprovd mekkaniżmu b'saħħtu biex ikun żgurat li l-linji tal-ajru ma jsorux diskriminazzjoni f'termini tal-aċċess għal infrastruttura jew sussidji mill-istat.

Evalwazzjoni

Dan il-ftehim jista' jiġi deskrift bhala l-aktar ftehim dwar it-trasport tal-ajru ambizzjuż bejn l-UE u sieħeb dinji ewljeni. Huwa għandu jtejjeb b'mod sinifikanti kemm il-kollegamenti bejn is-swieq rispettivi u r-rabtiet bejn il-persuni, kif ukoll joħloq opportunitajiet ġodda għall-

qasam tal-linji tal-ajru permezz tal-liberalizzazzjoni gradwali tar-regoli dwar is-sjeda barranija. B'mod partikolari, huwa aktar ambizzjuż u spéċifiku mill-Ftehim bejn l-UE u l-Istati Uniti fir-rigward tad-drittijiet tat-traffiku, sjeda u kontroll, inkluż li jsegwi wkoll l-applikazzjoni proviżorja tal-Protokoll ta' Emenda ("it-Tieni stadju").

Skont studju mniedi mill-Kummissjoni, ftehim mistuħ mal-Kanada jiġgenera nofs miljun aktar passiggieri fl-ewwel sena tieghu u, fi żmien ftit snin, 3.5 miljun aktar passiggieri jistgħu jkunu mistennija li jieħdu vantagg mill-opportunitajiet li dan il-ftehim jista' joffri. Il-Ftehim jista' jiġgenera benefiċċji lill-konsumaturi ta' mill-anqas €72 miljun permezz ta' prezzi jiet aktar baxxi, u joħloq ukoll impjieg iġoddha.

Għalkemm dan il-Ftehim huwa aktar ambizzjuż minn dak mal-Istati Uniti fir-rigward tal-aċċess għas-suq, huwa anqas espliċitu meta jiġi biex jirrikonoxxi l-importanza tad-dimensjoni soċjali. Filwaqt li kull wieħed miż-żewġ partijiet jista' jitlob laqgħa tal-Kumitat Kongunt biex jikkunsidraw l-effetti tal-Ftehim fuq ix-xogħol, l-impjieg u l-kundizzjonijiet tax-xogħol, m'hemm l-ebda stqarrija espliċita li "l-opportunitajiet maħluqa mill-Ftehim m'humiex maħsuba biex idħajfu l-standards tal-impjieg"¹ u lanqas mhu l-Kumitat Kongunt meħtieg li jqis "l-effetti soċjali tal-Ftehim kif ikun qed jiġi implementat u jiżviluppa tweġibiet xierqa għat-thassib li jinstab li jkun leġġittmu"².

Huwa għaldaqstant importanti li l-Kummissjoni tuża l-Ftehim u, b'mod partikolari, il-possibilità ta' referenza għall-Kumitat Kongunt, sabiex tippromwovi l-konformità mal-leġiżlazzjoni internazzjonali relevanti dwar id-drittijiet soċjali, b'mod partikulari l-standards tax-xogħol inkorporati fil-konvenzjonijiet fundamentali tal-Organizzazzjoni Dinjija tax-Xogħol (ILO 1930-1999), il-linji gwida tal-OECD għall-Intrapriżi Multinazzjonali (1976, riveduti fl-2000) u l-Konvenzjoni ta' Ruma dwar il-Ligi Applikabbli għall-Obbligli Kuntrattwali (1980).

M'hemmx dubju li jeħtieg li jkun hemm konsultazzjoni u kooperazzjoni dwar is-sigurtà akbar, partikolarm fid-dawl tas-sitwazzjoni internazzjonali attwali. Madankollu, dan m'għandux iwassal għal miżuri eċċessivi jew mhux ikkoordinati li ma tkunx sarilhom valutazzjoni adegwata tar-riskju. Għaldaqstant ikun xieraq li l-Kummissjoni u l-Kanada jevalwaw l-effiċjenza tal-miżuri tas-sigurtà addizzjonal adottati mill-2001 sabiex jeliminaw l-irduppjar u d-dgħufijiet fil-katina tas-sigurtà. F'dan il-kuntest, għandu jintlaqa' bi pjaċir l-objettiv tal-Ftehim ta' "sigurtà one-stop", minflok li l-passiggieri u l-bagħali jsirulhom kontrolli ma' kull transfer li jgħaddu minnu.

Konklužjoni

Minħabba r-rwol importanti mogħti lill-Kumitat Kongunt, inkluż fi kwistjonijiet politikament sensittivi, bħall-istandard ambjentali jew tax-xogħol, huwa importanti li l-Kummissjoni tiżgura li l-Parlament jinżamm infurmat bis-shiħ u kkonsultat dwar il-ħidma tal-Kummissjoni f'konformità mad-dispożizzjonijiet tal-Ftehim ta' Qafas dwar ir-rabtiet bejn il-Parlament Ewropew u l-Kummissjoni Ewropea³. Ikun ukoll importanti li l-Parlament isegwi l-fażċijiet

¹ Qabbel mal-Artikolu 17(b) tal-Ftehim bejn l-UE u l-Istati Uniti

² Artikolu 18(4)(b) wara l-emenda tal-Protokoll

³ P7_TA-PROV(2010)0366

differenti tal-ftuħ tas-suq imsemmi fit-taqSIMA “Kontenut tal-Ftehim” (paġna 7 hawn fuq).

Minkejja dawn ir-riservi, in-natura ambizzjuža ta' dan il-Ftehim għandha tintlaqa' b'sodisfazzjon. Għandu jservi bħala objettiv għal negozjati oħrajn li qed isiru bħalissa. Għaldaqstant, ir-Rapporteur tirrakkomanda li l-Parlament japprova l-Ftehim dwar it-Trasport bl-Ajru bejn l-UE u l-Kanada.

RIZULTAT TAL-VOTAZZJONI FINALI FIL-KUMITAT

Data tal-adozzjoni	28.2.2011
Riżultat tal-votazzjoni finali	+: -: 0:
	27 0 0
Membri preženti ghall-votazzjoni finali	Georges Bach, Antonio Cancian, Saïd El Khadraoui, Carlo Fidanza, Knut Fleckenstein, Jacqueline Foster, Mathieu Grosch, Jim Higgins, Dieter-Lebrecht Koch, Georgios Koumoutsakos, Eva Lichtenberger, Hella Ranner, Olga Sehnalová, Brian Simpson, Dirk Sterckx, Keith Taylor, Giommaria Uggias, Thomas Ulmer, Peter van Dalen, Artur Zasada, Roberts Zīle
Sostitut(i) preženti ghall-votazzjoni finali	Philip Bradbourn, Frieda Brepoels, Spyros Danellis, Ádám Kósa, Janusz Władysław Zemke
Sostitut(i) (skont l-Artikolu 187(2)) preženti ghall-votazzjoni finali	Karin Kadenbach